Kis-Czell, 1901. III. évfolyam. 4. szám. Vasárnap, jan. 27.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: naponként 4—6-ig.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.
Helyettes szerkesztő:
KÁLMÁN PÁL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Fellázadt kedélyek.

Kis-Czell, 1901. január 27.

(K. P.) Le a kalappal uraim! Le a kalappal az előtt a tiszteletreméltó testület előtt, mely a vasuti alkalmazottak uniformisát viseli Mi is meghajtjuk előttük lobogónkat. Meghajtjuk férfiasan, becsületesen azt a lobogót, melyre jeligéül oda vagyon irva: „Harcz az igazságért!“

Mert csakugyan harczblásból áll a mi életünk. Már rég leraktuk volna a fegyvert, ha nem sarkalna bennünket a nemes ambiczió és nem tudnánk, hogy részünkön van az igazság. Bármikor vegyük a tollat a kezünkbe, azzal mindig a közérdek szekerét akarjuk tolni. A közérdekét és nem egyesekét! Az ilyen szerepre nem vállalkoztunk eddig sem, de nem vállalkozunk ezután sem!

E kitérés után térünk arra, a mi bennünket e czikk megirására tulajdonképen késztetett. Kifejtjük, hogyha a kedélyek nemelykor fel is lázadnak, az lehet ugyan dicséretreméltó, de nem mindig igazságos! A harag nem jó tanácsadó és hirtelenkedve vajmi nehezen lehet okos dolgot cselekedni. Higadtan, megfontolva tegyük a teendőket és méltányolnunk kell mindenkor az ellenfel álláspontját is, ha ott igazságot tapasztalunk!

Mert miért haragusznak Önök, igen tisztelt vasutiak? Mi az, a mi önérzetüket annyira bántja? Egy czikk, mely lapunk mult számában „Torzsalkodások“ czimmel látott napvilágot és a mely czikkben kifejtettük ugy az önök, mint a „Polgári olvasókör“ álláspontját abban az áldatlan harczban, mely február 2-án tehát szombaton, tartandó mulatság körül a két tisztes testület között felmerült.

Már a czikk megirásakor gondoltuk, hogy nem ugy irunk, a mint az egyesek szája ize megkivánja. Gondoltuk, hogy lesz egypár ember, a kinek a radikális szókimondás nem tetszik: de hogy egy egész testület félre értsen bennünket és a mi törekvésünket ferde szinezetben fogják fel: ezt már, igen tisztelt vasuti uraim, csakugyan nem hittük! Nem hihettük már csak azért sem, mert inkább az Önök javára billent a mi mérlegünk, mint az ellen félére. Sőt minden érdektelen fél azzal vádolt bennünket, hogy nem voltunk tárgyilagosak, hanem részrehajlók és az Önök javára irtunk. Pedig Isten látja lelkünket, hogy mi ugy Önöknek, mint az olvasókörnek tiszta szivből azt kivánjuk: sikerüljön a rendezendő bál oly annyira, hogy azt még éveken keresztül is megemlegessük.

Önök zokon vették tőlünk, hogy a vett értesülést, és annak indokait az igazságnak megfelelően adtuk át a nyilvánosságnak.

De hát, tisztelt uraim, kivánhatják e Önök azt, hogy mi a valóságot eferditsük? Avagy szabad e nekünk a saját fantáziánk után indulnunk? Ugy-e bár nem!

Tessék meghinni: nem irtunk volna egy szót sem a dologról, ha a fejlemények azt meg nem kivánják. A sir mélységével hallgattunk volna róla, ha többek felszólalása meg nem győzött volna bennünket arról, miszerint a kis czelli polgárok körében az az általános felfogás, hogy önök a mulatságot az olvasókör iránti daczból és azért teszik, mert nagy számuknál fogva a sikert biztosra veszik.

Nos, uraim, ezt önök megczáfolták, mert egyik vezető emberünk szerint: a haragra itt ok nincs, hanem igenis azért rendezik másodikán az estelyt, mert ott mindenki elsején kapja fizetését, tehát akkor még önök közzül mindenki, de a polgárság közzül is a legtöbb rendelkezik annyi pénzzel, hogy a mulatságra elmehessen és ott jól érezhesse magát. Ezzel, nagyon természetes, nincs az mondva, hogy 9 én, vagy 25 én már egyáltalán nincs pénzük, hanem annyi már nincs, mint másodikán. És ez a világ általános rendje. Mert ha valaki a pénzt megkapja, csak több az akkor, mint mikor már többrendbeli

TARCZA.

Képeddel . . .

Ha megtörött ajkaimon
Egy-egy mosoly vesztegel
Rád gondolok a nap nyugtán
És képeddel alszom el!

Ha nyugtot lelve álmomban,
Néha látlak tégedet:
Veled élem az éjet at
És képeddel ébredek!

De ha bút látok arczodon,
Melyen nincs semmi vigasz;
Hogy mit szenvedek ekkor én:
Ah, kimondhatatlan az!

Szeresd szeresd szép angyalom,
A miként én tégedet
Hisz ember-ész nem seiti azt:
A mit érted szenvedek!

KÁLMÁN PÁL.

Népdal.

Azt beszélik a faluban,
Hogy te bus vagy s hallgatag;
Ki-ki allsz a kaputokba,
S ket szemedből köny fakad,
Azt hitted hogy engem csalsz meg,
De megcsaltad magad;
Én legalább megsiratlak,
Neked sirnod nem szabad.

SOMLYÓ.

Leánykérés.

Elmultak már a szent karácsonyi ünnepek, a futó idő gyorsan forgó szekerének a kereke belezökkent a farsangba. Elmultak már jobbadán a daridós disznótorok, kisisteregte magát a zsir, kalbasz, pecsenye és fölpuffadt a hurka a zsirtóba Kilakmározta belőle magát még az utolsó szoba czicza is. Kitürülköztek már a vászon cselédek a gömböcz főzésből és ujból rendbe hozzák a házat, tisztogatnak főleg ahol szerencsét váró eladó leány van. Mert elérkezett a szent frigykötések várt ideje — a farsang.

nagy gyapju kendőjét és át ballag a szomszéd asszony Szőke Janosnéhoz, — akit különben falu telefonjának is szoknak hivni — letárgyalni a farsang következéseit. A szokásos adj Isten és fogadj Isten után Benkéné csakhamar ratereli a szót Ferkó fiara, aki már házasodni való, és a garnizont is kiszolgálta. De megis akar házasodni. Hallottam felőle valamit, felelt Szőkéné. Persze hallhatott szomszéd asszony, hisz mindenki tudja, hogy a szent karacsony este Ferkó fiámnak regélték a Szabó Juliskát. Isten tudja mégis csak van abban a regében valami rendeltetés szerü. Mert azóta Ferkó — ha a Szabó Juliska neszét emlitteni hallja — nagyokat lohászkodik Én is, az apja is, egészen belenyugodtunk ebbe a rendeltetésszerü házassagba. A Juliska sem egészen csirke már, hisz ott a huga a Mariska ő is férjhez menő. A Mariska? Hó, szomszéd asszony olyan leány mint a Mariska nem sok terem a földgolyó innenső oldalán! Legyeskedik is ám körüle a legénység raja A szép hullamos fekete haja gyönyörü látvany, mikor a nemzeti szinü pántlika bokorra van kötve az alján. Fekete pillaja, ibolyakék szeme, gömbölyü rózsapiros, azcza, mely néha alabástrom szint játszik A derekát sohasem szoritotta fűző, s mégis oly keskeny és egyenes, mint a czédrus. Szóval olyan mint egy szál liliom. Mit az Isten a vadon közepébe jókedvében teremtett: Nem hiaba bömlik konty ala csaptak volna, s elvitték volna mint

fizetést teljesitett. És természetesen az a havi fizetéses egyén, ha másodikán költ el pénzéből és leszámol akkor már könnyebben alkalmazkodik a meglevőhöz egész hónapon át, mintha ugyanez a hó közepén történik.

Ámde mindezek daczára is nem ugy fogtuk mi ezt fel, mint a hogy önök mondják. Távol van tőlünk meg az árnyéka is azon gondolatnak, hogy önöknek 9-én nincs pénzük. Ugy az informáló, valamint mi is oda czéloztunk mult czikkünkben, hogy az idegen vasutiak, kik másodikán még áldozznak annyit, hogy a szombati mulatságra eljöjjenek, talán 9-én ezt már nem teszik meg és ez is egyik fő ok, a miért az estély önök részéről el nem halasztható. Ezt mi ennyire nem fejtettük ki, hanem egyszerü stilusban adtuk tudtára a nagyközönségnek hogy önök nem haragból vágták a polgári olvasókor elé, bárha ők a bál megtartását jóval előbb elhatározták.

Most tudtuk meg azt is, hogy önök a polgári olvasókörnek 15 vasuti család megjelenesét igérték, ha estélyüket elhalasszák, de a tárgyalások még igy sem vezettek eredményre. Elég sajnos, hogy ez igy van, mert most már reményünk lehet arra, hogy egyik sem sikerül tökéletesen.

Nincs tehát igazuk önöknek, igen tisztelt vasuti uraim, midőn a mult czikkünkben megjelent kitételekért neheztelnek. Ránk neheztelni már csak azért sem lehet okuk, mert mi mindig akkép irunk, a mint az informácziót kapjuk. Czikkünkkel pedig egyébként is békét és nem haragot akartunk létrehozni. Mi ezt önöktől nem veszszük rossz néven, sőt ellenkezőleg csak örülni tudunk, hogy jogaikért és el nem vesztett tekintélyükért ily lelkesen sikra szállanak. Legyenek ezért szivélyesen üdvözölve!

Ezért a tettükért hajtjuk meg lobogónkat önök előtt és ezért mondjuk ismételten:

„Le a kalappal a vasuti alkalmazottak tisztes kara előtt!"

Hivatás, üzlet.

Vezérczikknek történetet mondok el, mely annyira igaz, hogy neveket nem emlitek és mindenki tudja, annyira nem uj, hogy mindenki ismeri.

Az Isten egy embert vert meg. Fiacskája a szénás padlás ajtajából a garádics létra alatt álló ekére zuhant. Az eke melié támasztott földturó vas belement czombjába és felső lábszár csontját is megsértette. A baj komolylyá vált. A helység orvosa azt ajánlotta neki, — miután itt operáló, müszerekre és segitségre lenne szükség, — vigye fel a gyereket Budapestre, ott könynyebben elbánnak vele. Megmondta: hova, kihez vigye.

— Doktor ur, — szól a megrettent apa — igazán mondja: segithet e a fiamon?

— Az igazán segithet...

— No, akkor rászánok egy tehén árát, fölviszem.

Föl is vitte. Beállit vele a nagyságos professor ur várótermébe. Vár. Aztán beresztik. A professor ur megigazitja szemüvegét és lakonikusan beszél hozzá:

— No, mi baj?

Szegény ember himez-hámoz, nagy nehezen mondja el sorsát s hol arra a nagy urra, hol a gyerekre tekint. A végén keservesen nyögdécseli, hogy „segijjön ki" a nagyságos ur, ha lehet, „gyógyijja ki" a fiamat. Megfizetek érte.

— Bontsa ki azt a gyereket. Tapogatja vizsgálja. Mindez azonban pár pillanat müve. — No, jól van, ha letesz kelmed ötszáz forintot, akkor megoperálom fiát.

Ötszáz forint!... Az atyafi majd összesik... — Nincs nekem, kérem, annyi még tán apámnak se vót. Alább nem tönnemög a nagyságos ur? Egy tehén árát adnék érte... Még azt is sokallom, de gyerököm, hát Isten neki...

Most már ugy beszél a professor ur, mintha haragudnék: vigye a klinikára!

— Nincs bizodalmam, ide utasitottak. Aztán azt is mondták, hogy ott fiatal gyermek emberek próbálnak... Isten áldja.

Busan ballag beteg gyermekével a pálya udvar felé s gondolatai megnyugtatók: Isten adta. Isten elveszi, legyen áldott az ő szent neve. A Kerepesi uton egy vaskereskedőhöz tért be, hogy legalább kaszát vesz, ha már feljött Pestre. A falusi emberek közlékenységével itt is elmondja baját. A kereskedő megszánja s ajánlja neki, vigye fiát Bécsbe, ott biztosan megoperálják. Ő rajta is segitett az a tanár.

A paraszt ember rászánta magát, felvitte. Amint előadta baját, a tanár segédével rögtön az operáláshoz látott. Szegény paraszt ijedten kérdi, hogy hát mennyit fizet érte? A professor mosolyog és megnyugtatja: az mellékes, fő, hogy a gyermeket megmentsük.

Eddig tartott a történet, most csak rövid kommentárral kisérem.

Nem merem azt állitani, hogy magyar orvos professoraink ily módon cselekesznek. Tisztelet a kivételeknek. De vannak olyanok, kiknél a tudomány üzlet és nem hivatás.

Könnyen lökik a szegény embert idébb-odább. Csak, ha nagyobb koncz akad, akkor lepi meg őket a mentő láz, mert ezresek, százasok jainak nyomába. Menjen a klinikára stb., ez az Isten hirével. Bár annak a szerencsétlen embernek hozzá van bizodalma.

Végtére is hivatásos mester orvost kell hogy a segités, gyógyitás ösztöne szállja meg a szerencsétlen szenvedő láttára. Ezt az érzest Isten oltotta az emberbe. Menynyivel inkább disponál ott, hol a tudomány magaslatán álló egyén érzi, hogy őt meg tudná menteni.

És, sajnos, sokszor nem ugy van...

Milyen különbség van a pesti és bécsi tanár mondása között:

Annak a szegény parasztnak bizonyára nem fogja magyar önérzetét növelni. Ezt hinteni, fejleszteni pedig minden embernek kötelessége, aki magyar kenyeret eszik. Amint megteszik a vidék orvosai.

---

az esti szellő a rózsa levelet, de ugy-e előbb anya szénát kaszálnak, és csak azután sarjut. Tehát az elsőség Juliskát illeti, hisz ő is elég takaros, szelid, engedelmes leány, lesz belőle csinos és gondos háziasszony. Szinte van apritni valója is a tejbe, mint Mariskának. Ilyen s ehhez hasonló beszéd folyt a két asszony baratok között jó sok, mig végre Benkéné — mint aki jól végezte dolgát — haza ballagott.

A szomszéd asszony Szőke Janosnénak sem kellett több informáczió, sietve Szabóékhoz — a leányos házhoz — ment. Ott elmondta a menyasszonyjelölt Juliskának es szüleinek, az örömhirt Juliskának hangosan dobogott a szive e hir hallatára. De édes szülei is belegyeztek a tervezett házasságba. Már ha egyszer az Isten is ugy rendelte. — Szokta mondani Szabó uram. — Juliska eszét, szivét megzavarta e hir vétele. Ugyis példás, tiszta volt minden, mégis ujra nekiállt tisztogatni a pitvart és konyhát. Pedig tiszta volt az, mint a kiöblitett pohár, tükörsima edények kandikáltak a belépőre.

*

Csikorgó télviz ideje van, földön hó, felhő az égen. Szürke nyirkos köd ül a hó felett. A bakony fagyos hideg szele piros rózsákat fest a künn járó-kelők arczára. Hajlongnak a fák ágai a fagyos zúzmora alatt. Szibériává változott át e vidék. Ki járna most künn ott a szabadban, ki kisértené ott az Istent? Onnand távol a kerti fák közül varju kárrogás hallatszik. S im fejem felett suhant el egy sereg kánya, hasitva szárnyaikkal a sürü fagyos ködöt. Varju kárrogás, ebvonitás, kutgém nyikorgás, össze foly a falu felett egy bus harmoniába. Ez itt a fagyos természetnek téli muzsikája.

*

Telt s mult az idő, nap ment nap után Szabóéknál nagy napra készültek. Megis jött az nem soká kellett reá várni. Egy reggelen fényesen jött föl a nap, e nagy tüz-óczeán a kelleti látóhatáron. S amint szétárasztotta sugárözönét, a fehér havon miriád csillag képződött, erősen káprázott a szem a látásán. De daczára a fényes időnek a higany mégis 18 Celsius fokot mutatott. Két ember ünnepi ruhába öltözve, Gályos Pál és Gondi István gyors lépésben halladva az utczán, magokra vonták a kiváncsi szemek figyelmét, amint Szabóékhoz benyitottak. Mondanom sem kell, hogy Szabóék szivesen látták őket. Egyenest az első szobába vezették, s ott Gályos Pál végig simitotta szőke bajuszát, s torkát megköszörülte és belekezdett a már előbb betanult mondókájába. A ház tagjai mély figyelemmel hallgatták. De Gályos uram — nem lévén szónok — belesült a mondókájába. Cselbe hagyta emlékező tehetsége, és fülig vörösödött; keresté a szót, a padlásra is fölnézett, de nem boldogult vele sehogy. Végre is a házigazda törte meg a csendet, dicsérve Gályos bölcsességét, s megköszönve fáradságukat, megkinálta őket üléssel. S hamar megkezdődött a közös konferenczia, amely nem sokáig tartott. Megegyeztek. Ekkor hivatták a vőlegényt, s nagy volt az öröm. A vőlegény és menyasszony szótlanul néztek egymásra, csak a szemök beszélt sokat: a jövendő boldogságáról. S a sziveik felett meleg érzetek repkedtek; mint a virágos tavaszi nap felett a himes pillangó. Végre az asztalhoz ültek, s a kancsó is fölkerült az asztalra, megtelve a pincze legrégibb borával. Föloldódott a nyelvkerék, járták a fölköszöntők paraszt dialektusban. Összepakolták a Nilusi zöld, gránát piros, orgona virágszin selyemkendőket, és kitüzték a kézfogó napját, mely pár nap alatt be is következett. Ekkor összehivták az atyafiságot, jó barátot, a jegyes pár egymás mellé került az asztalhoz. A vőlegény ösztönszerüen megölte menyasszonyát, de meg is csókolta nem egyszer, nem százszor, ki mindent tud, csak az tudja hányszor. Vig kedvre kerekedett a mulató nép, a jó kedvnek nem volt határa. Ekkor megjelent a Józsi czigány is bandájával és huzta a szebbnélszebb magyar dalokat kivilágos-virradtig.

Németh Gyula.

kik valóságos önmegtagadást gyakorolnak, rendezetlen rossz viszonyok között s mindezt hivatásból, mert magyar orvosok.

HIREK.

— **Farsangi élet**. Az „Erzsébet nőegylet" által tartandó tombola-estély iránt lakosságunk minden rétegében általános az érdeklődés Mindenki kiváncsian várja, vajjon siker tekintetében fölülmulja-e a tavalyi mulatságot A hölgyekből álló vigalmi bizottság vasárnap tartott ülésében az estély idejét február 23-ára tűzte ki. A részletek megbeszélése céljából ma délután az egylet helyiségében gyülést tart a hölgyekből és fiatal emberekből álló rendezőség. A zenét — minden valószinüség szerint — Csillag Jancsi bajor udvari zenekara szolgaltatja.

— **Bálok**. Mint már jeleztük, szombaton este két bál lesz. Az egyiket a vasutiak tartják. Ezt az estélyt — eltekintve attól, hogy ez szokott a farsang legkedélyesebb estélye lenni — már csak a terem szemkápráztató feldiszitése miatt is érdemes lesz megnézni. Egy valósagos tündérkert lesz a „Korona" nagyterme s a mellékes meglepetésekkel együtt egy velenczei éjben lesz részünk. Mar a meghivók is rendkivül ötletesen vannak elkészitve. Lehet vele utazni oda és vissza. A zenét Füredi és Lángó kitünő pápai zenekara adja. Mint halljuk, az intelligenczia is nagy számban lesz képviselve a vasutiak bálján. — A másikat a »kis czelli polgári olvasókör" tartja a „Tori"-féle vendéglőben Itt is nagyban folynak az előkészületek. A vasarnapi gyülésen megválasztották a rendezőket. Az estélyen cottilion lesz A zenét Ládás zenekara szolgáltatja. Reméljük, hogy nem jut a dalárda sorsára.

— **Helyreigazitás** Mult számunknak „Fele jár vissza" cz. hirére vonatkozólag azon értesitést vettük, hogy Könczöl nem a Hubert-féle vendéglőben veszitette el pénzét, hanem az utczán és a feljelentett leány azt a Gyarmathy-téren találta.

— **Köszönet.** A kis-czelli férfi dalkör által f. hó 12-én tartott tánczestély javára ujabban felülfizettek: Zathureczky Géza elnök 40 kor., dr. Brunner Ferencz 10 kor., Reindl István 7 korona. A számadás tehát igy áll: Bevétel felülfizetésekkel együtt: 187 kor., kiadas 148 kor. 82 fill., tiszta jövedelem 49 kor, 18 fill., mely összegért ez uton is hálás köszönetet mond a daloskör.

— **Késelés** czimü mult számunkban közölt hirben egy sajnálatos sajtóhiba csuszott be. A közlemény szerint Panczér Ferencz szurta meg Németh Jánost. holott a tettes Panczér Antal votl. Kötelességünknek tartottuk ezt ekkép helyreigazitani.

— **Sport élet**. A rendkivül enyhe idő következtében a korcsolyás-egylet jelzőtábláit is bevonták, jeléül annak, hogy egy időre vége a szép sportnak. Ez okból a jég-ünnepély iranti intézkedéseket is beszüntették

— **Sorozás**. A marczius elején megtartandó sorozás nem a „Korona", hanem a „Kemenes" szállodaban lesz.

— **Statisztika**. A kis-czeli járás anyakönyvi kerületeiben 1900 ban házasság, születés és halálozás a következő mennyiségben fordult elő: Kis-Czell: házasság 46, születes 244, halal 142 Ság: házasság 28, születés 130, halal 65 Boba: házasság 10, születés 83, halál 53 Janoshaza: házasság 37, születés 299, halal 153 Kis-Kocsk: házasság 12, születés 90, halál 36. Simonyi: házasság 16, születés 56, halal 36 O-Asszonyfa: házasság 17, születés 145, halal 77. Papocz: házasság 21, születés 152, halál 111. M Gencs: házasság 44, születés 257, halal 176. N-Magasi: házasság 25, születés 58, halal 105 Vönöczk: házasság 8, születés 80, halál 59. Összesen: házasság 264, születés 1594, halal 1013, melyből a házasságnál Kis-Czell, születésnél Janoshaza, halálozásnál Magyar-Gencs áll első helyen. Mindenesetre megdöbbentő adat, hogy 1594 születéssel szemben 1013 haláleset van mig házasság mind 264 köttetett egy év alatt. Vajjon mi ennek az oka?

— **Öngyilkosság**. Csöngén megölte magát Bókkon János földmives Ez a rövid mondat is eléggé megrenditő, de még inkabb tanulsagos, ha az okokat is elmondjuk. Bókkon tartozott Scheiber Bernát kis-czelli lakosnak 240 koronával és ezt megfizetni nem tudta, miért is hitelezője végrehajtást is kért ellene, mit f. hó 22-én teljesitett Imre Ferencz joghallgató, mint dr. Scheiber Zsigmond ügyvéd helyettese. Mikor az eljárás befejeztével a községi biró odaszólt Bókkonnak: Isten veled János! — ez csak anynyit felelt:

— Engem már eltemettetek, ezt én nem élem tul!

Aztán bement, felöltözött ünneplő ruhájába és a pajtában felakasztotta magát. Másnap reggel akadtak csak rá de akkor már halva volt A fenti okon kivül más sok baja is volt az öngyilkosnak, birtokai tul voltak már terhelve s az adósságok elől nem birt másképp menekülni, mint hogy megölte magat

— **Zollnerék egyezsége**. A jóhirnevü jánoshazai Csalnyer & Comp czég a lapunkban közölt ismeretes magyargencsi Berecz-féle ügyben kiegyeztek Bereczczel e héten csütörtökön. Bereczéknek kifizetik a 800 frtot és ügyvédi honorarium czimen 200 frtot. Igy Bereczék elállottak a vádtól és nem kivánják Csalnyerék megbüntetését. A vizsgálat azonban mindezek daczára tovább folyik a jeles czég ellen, mert uzsoráról és okirathamisitasról lévén szó, ez pedig hivatalból üldözendő cselekményt képez igy még ez ügyben Damokles kardja függ a Táti & Comp feje felett. Itt emlitjük meg egyuttal, hogy hir szerint az öreg Tátit a kiállott izgalmak annyira megviselték, hogy most beteg. Vese és bélhurut baja van és ehhez legutóbb „rákfene" czimü baj is csatlakozott. Csak soká tartson!

— **Az általános képviselőválasztások**. A képviselőház csütörtöki ülésén Széll Kálmán miniszterelnök Komjáthy Béla felszólalására válaszolva kijelentette, hogy a jelen országgyülés utolsó ciklusa az őszig fog tartani. Ezzel a kijelentéssel szemben elesnek tehát azok a kombinacziók, melyek a tavaszszal megejtendő választasokról beszéltek Az általános képviselőválasztások az őszszel lesznek, még pedig a legalkalmasabb időben, a gazdasági mezei munkak befejezése után.

— **A megszamlált Kis-Czell**. A népszámlálás befejeztével kitünt, hogy városunknak 2118 lakosa van Szaporodás 1890 től fogva: 699

— **Kivágott fák** Nagyon kemény fejü gyerek lehet Takács Sándor kecskédi lakos, Hiába figyelmeztette őt Morvay József kenyeri pályafelvigyázó, hiaba kérte Kovács Antal 3. számu vonalőr, hogy tegyen különbséget az enyém és tied között. nem használt a szép szó. mert ő kigyelme csak kivágott két élő akaczfát, mely a Győr—Sopron—Ebenfurti vasu társaság tulajdonát képezte. Ezért aztan az üzletigazgatóság Takács Sándor ellen a vasútüzleti rendtartás 98 ik §-a alapján megtette a feljelentést a kisczeli kir. járásbirósagnal.

— **Keszői csendélet** Az egyházas-keszői Dávid-család valósággal meg van keveredve. Emberemlékezet óta mindig viszálykodnak egymással ami rendesen agyba-főbeveréssel végződik. A kir járásbiroság id. David Ignácz, id. David Ignáczné, ifj. David Ignacz, ifj. David Ignaczné, ifj. Halász Sándorné szül. David Eszter és Pap Imréné szül. Dávid Rozália egyházas-keszői lakosokat — Isten tudja hányadszor — vonta most is felelőségre több rendbeli becsületsértés és könnyü testi sértés vétsége miatt és a befejezett targyalás után id David Ignáczot 1 heti fogházra és 20 kor pénzbüntetésre id. David Ignácznét 200 koronara, ifj. Dávid Ignacznét 50 koronára. ifj. Halasz Sándorné, David Esztert 10 koronara, Pap Imréné, David Rozaliát 10 korona pénzbüntetésre itélte.

— **Selyemtenyésztők figyelmébe**. Bezerédy Pál miniszteri biztos Szegszardon, felhivást bocsátott ki a selyemtenyésztésre vállalkozóknak a folyó évre leendő összeirasa tárgyában. Kik az 1901. évben selyemtenyésztéssel kivannak foglalkozni és az államtól ingyen selyemér petéket ohajtanak, f. é. marczius hó végéig a városi tanacsnál, illetve községekben az elöljáróságoknál kell jelentkezniök, hol nevük és az, hogy mennyi selymér petét kivánnak feljegyeztetik és a kivánt mennyiséget nekik megküldik. Az I osztályu gubót kilogrammonként 2 kor. 20 fill, a II. osztalyut 1 kor. 60 fill. és a hasznavehetetlent 20 fillérért váltják be annak idején.

— **Magántisztviselők sorsjátéka** A magántisztviselők országos szövetsége, mely képviselője, szószólója és védője az ország egész magantisztviselői karanak sikerről-sikerre vezeti azokat a törekvéseket, melyeket programmjaba foglalt. Megalakulásanak rövid ideje óta a magantisztviselők helyzetének javitasa érdekében oly erélylyel és kitartassal harczol, hogy működését a kormany olyannyira figyelemben részesiti, hogy ma már minden magantisztviselőket és keresk. alkalmazottakat érintő kérdésben a szövetség véleményét meghallgatja. A tisztességtelen versenyre vonatkozó törvény és az e napokban nyilvánosságra került kereskedelmi alkalmazottak jogi helyzetét szabályozó törvénytervezet elókészitésében a szövetség már tevékeny részt vett. Az erkölcsi siker mellett gondoskodik a szövetség arról is, hogy az állástalan kartársak felsegélyezésére és az állásközvetités országos szervezésére megfelelő anyagi alapot teremtsen s a kormany, méltányolva a szövetség ily irányu törekvését, e czélra 200,000 korona terjedelemben sorsjáték rendezését engedélyezte. Kétségtelen hogy e sorsjáték sikere a magántisztviselők helyzetének lényeges javitását jelentené s csak természetes, hogy akkor, a midőn a magántisztviselők először kérnek támogatást, a nagy társadalom követni fogja a kormány segitő példáját A bankok, vállalatok, magánczégek és az állásban lévő kartársak már is özönével vásárolják e koronás sorsjegyeket, hogy a maguk filléreivel hozzájáruljanak ama alap megteremtéséhez, mely hivatva lesz a keresk. alkalmazottak részére segitő központot létesiteni és védelmet nyujtani a szerencsétlen helyzetbe került kartársaknak. Tekintetbe véve, hogy a nemes jótékonyság gyakorlása mellett 1408 nyeremény között szerencse is érheti azt, a ki a magántisztviselők sorsjegyeiből vásárol, valóban helyes czélra forditott fillér az, mely e sorsjegyekbe fektettetik. Tehetségéhez képest ki-ki támogassa hát a társadalom ez intelligens, derék osztályát i

— **Tüdővészt gyógyitó plébános.** Nagy-Ősz község plébánosa Kauten Mihály hir szerint már évek óta nagy sikerrel gyógyitja a tüdővészt és sok embert kigyógyitott mar e halálos betegségből fenyő-kivonattal. Kauten plébánosnak egész Alföldön nagy hire van s ő a gyógyitást emberszeretetből ingyen végezné, ha a kormány, avagy a társadalom neki lehetővé tenné, hogy gyógyintézetet létesithessen. Egy franczia tőkepénzes már ajánlatot tett neki, hogy 5 millió korona tőkével hajlandó részvénytársaságot alapitani, ha intézetét Berlinben vagy Párisban állitja föl. De ő ez ajánlatot visszautasitotta hazafiságból, mert nem akarja, hogy csodaszerével a németnek tegyen szolgálatot. Most társadalmi uton igyekszik megvalósitani azt az eszméjét, hogy gyógyintézetet nyithasson a szenvedő emberiség részere.

— **Italmérés és élelmiczikkek elárusitása.** A hivatalos lap közli a keresdelemügyi miniszter rendeletét, a mely az italmérésen kivül élelmiczikkeknek az italmérő által való árusitását szabályozza. A rendelet értelmében a korcsmárosok, bor-, sor- és palinkamérők az illetékes pénzügyi hatóságoktól nyert italmérési engedély alapján csupán az engedélyben megjelölt szeszes italok kimérésével foglalkozhatnak, ilyen engedély alapján tehát semmiféle ételt, vagy élelmiszert, illetve másnemü áruczikkeket iparszerüleg ki nem szolgáltathatnak és nem árusithatnak. Az az italmérő, ki az italmérésen kivül élelmiczikkeknek keresetszerü eladásával foglalkozni kiván, tartozik e szándékat az illetékes elsőfoku iparhatóságnak előzetesen szabályszerü módon bejelenteni s illetve ebbeli üzletére iparigazolványt váltani, mig az az italmérő, ki az üzleti helyiségben úto vendégei szamára vendéglőszerüleg élelmiszereket s illetve ételeket is kiszolgáltatni kiván, az italmérési engedélyen kivül szabályszerü iparengedélyt köteles szerezni. Az az italmérő, ki ételek és élelmiszerek eladásával, illetve kiszolgáltatásával e rendelet életbeléptekor is foglalkozik, ez üzletet tovább is folytathatja ugyan, a mennyiben azonban erre iparigazolványa, illetve vendéglői iparengedélye nincs, a rendelet életbeléptetől számitott három hónap alatt az iparigazolványért, illetve az iparengedélyért az illetékes elsőfoku iparhatósághoz folyamodni tartozik.

— **Dohányzók egészségügye** Fröhlich német orvos a dohányzók egészségügyét tárgyalja egy közleményben. Kolumbus Amerika fölfedezése idejében (1492 ben) a benszülötteket dohányozni és burnótozni látta. 1558-ban hoztak az első dohánynövényt, 1559-ben pedig az első dohánymagot Portugáliába. Innen egész Európába elterjedt: 1601-ben a hollandusok Jávába vitték. Kezdetben inkább a burnótozás volt szokásban. A dohányzást csakhamar tilalom érte, mégis mindenütt meghonosodott. Legnagyobb a dohányfogyasztás az észak amerikai Egyesült-Államokban (fejenkint 2550 gr), legkevesebb Finnországban (o. 100 gramm dohány fejenkint). Tudvalevő, hogy bóditó mérgeket, tehát a dohányt is meg lehet szokni. Fröhlich kétségbevonja hogy a dohányzás az agyra ártalmás befolyást gyakorolna. A mi a dohány ártalmainak elháritására irányuló rendszabályokat illeti, Fröhlich hatósági intézkedéseket ajánl a dohánygyárakban alkalmazott munkások védelmére, továbbá az ifjuság oktatását a dohány élvezetével járó .

veszedelmekre nézve. A dohányzást a 16. év előtt nem volna szabad megengedni a tanulóknak. A beszivott füstöt a szájból gyorsan s teljesen ki kell fujni s nem szabad az orron át bocsájtani, sem lenyelni, a szivart nem szabad folyton az ajkak közt tartani s egészen elszivni. A mi a szizarozást illeti, Fröhlich legalább is hosszu szopókát ajánl, hogy a szájba forró füst vagy dohányrészek ne jussanak. Legártalmasabb a czigarettázás. Artalmas a dohányzás reggeli előtt éhgyomorra; éppugy ártalmas a dohányzás fárasztó mozgásnál (például hegymászás, kerékpározás) esetében.

VASUTI MENETREND.

Ervényes 1900. máj. 1-től.

Bpest k. p. Győr—Fehring—Gráczi vonal Szombathely—Grácz felé:

Indul: **Kis-Czelből:**

Személyv. regg. 4·32 p.	Gyorsv.	este 6.0? p.
„ d. u. 1·54 „	Vegyesv.	„ 8·49 „

Győr—Budapest felé.

Indul: **Kis-Czellből:**

Vegyesv. regg. 4·36 p.	Személyv. d. u. 2·15 p
Gyorsv. d. e. 10.01 „	„ este 12·24 „

Kis-Czell—Pápa

(Szerda és péntek kivételével naponta.)

Indul **személyvonat** este . . . . . 6·40 p.

Kis-Czell—Szombathely.

(Minden kedden és pénteken közlekedik.)

Indul: **Kis-Czellből:**	Érkezik: **Kis-Czellbe:**
Vegyesv. regg. 6·15 p.	Vegyesv. d. u. 5·46 p

Kis Czell—Csáktornya.

Indul: **Kis-Czellből:**	Érkezik: **Kis-Czellbe:**
Vegyesv. regg. 4·50 p	Vegyesv. d. u. 12·51 „
„ d. u 2·05 „	„ este 8.45 „

Kis-Czell—Székesfehérvár.

Indul: **Kis-Czellből:**	Érkezik: **Kis-Czellbe:**
Vegyesv. regg. 4·29 p.	Személyv. d. u. 1·14 p
Személyv. d. u. 2·20 „	Vegyesv. d. u 5·41 „

Kis-Czell—Pándorf.

Indul: **Kis-Czeből:**	Érkezik: **Kis-Czellbe:**
Személyv. regg. 5·15 p.	Személyv. d. e. 9·45 p.
Vegyesv. d. u. 2·21 „	Vegyesv. este 8·39 „

811/900. vgh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kis czelli kir. jbiróság 1900. évi 479. számu végzése következtében dr. Scheiber Zsigmond ügyvéd által képviselt Németh Márkus kis-czelli lakós javára, Benkő Károlyné szül. Chay Irma ellen 604 kor. 64 fillér s jár. erejéig 1900. évi október hó 29-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felü foglalt és 772 koronára becsült következő ingóságok u. m.: butorok, 1 varrógép, 1 wertheim szekrény stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kis czelli kir. járásbiróság 1900. évi V. 479/2. számu végzése folytán 604 kor. 64 fil. tőkekövetelés, ennek 1900. évi junius hó 20. napjától járó 5% kamatai, ½% váltó dij és eddig összesen 89 kor. 90 fill. ben biróilag már megállapitott költségek erejéig Kis-Czellben alperesnő lakásán leendő eszközlésére

1901. évi február hó 7-ik napjának délelőtt 10 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kis-Czell, 1901. jan. hó 21.

Végh Kálmán, kbvhtó.

90/tk. 900.

Árverési hirdetmény kivonat.

Dr. Scheiber Zsigmond ügyvéd, mint néhai Óri György örökösei részére kirendelt ügygondnok végrehajtatónak Mógor Istvánné szül. Horváth Eszter vönöczki lakós végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 800 kor. tőke követelés és ennek 1899. évi január 1. napjától járó 5% kamatai 88 kor. 90 fillér per és végrehajtási már megállapitott, valamint jelenlegi 16 kor. és a még felmerülendő költségeknek kielégitése végett az 1881. 60. t.cz. 144. §-a alapján és a 146. § a értelmében a kis-czelli kir. járásbiróság területén levő, a vönöczki 149. sz. tjkvben A. I. 200. hrsz. alatt foglalt 93. sz. házas ingatlanból Mógor Istvánné szül. Horváth Eszternek feleresznyi illetőségére 400 koronában ezennel megállapitott kikáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül:

1901. (ezerkilenczszázegy) évi márczius hó 22. (huszonkettedik) napjának délelőtt 9 órája

Vönöczk községházához tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 koronát bánatpénz fejében a birói kiküldött kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától számitandó 5% kamatai 3 hónap alatt vagyis az elsőt az árverés napjától számitandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számitott 60 nap alatt, és a harmadikat ugyanazon naptól számitott 90 nap alatt a kis czelli adóhivatalnál lefizetendők.

Az árverési feltételek alulirt tkvi hatóságnál és Vönöczk községházánál tekinthetők meg.

Miről az érdekeltek értesittetnek.

Kis-Czell, 1901. évi január hó 13.

A kir járásbiróság mint telekkönyvvi hatóság.

LÁSZLÓ, kir. aljbiró.

Fontos sérvbajosoknak.

Szenzácziós találmány!

Egy magyar találmány nem lett oly általánosan jónak elismerve, mint a Pollitzer által feltalált cs. és kir. szab. gummisérvkötő Ezen sérvkötő előnyei a többi sérvkötők felett a következők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3 A pellották oly módon idomulnak a sérvhez, hogy a sérvkaput teljesen elfödik és igy a sérv kicsuszása lehetetlen. 4. A biztonsági ív feltalálásával pedig a sérvkötő lecsuszása meg van gátolva. Czélszerüségét nem egy bel- és külföldi orvosi tekintély ismerte el. Használhatóságát bizonyitja továbbá azon számos köszönet és hálanyilatkozat, mely a világ minden tájékáról (Német-, Orosz-, Franczia-, Olasz- Törökország, Amerika, India stb.) hozzánk beérkezett, s melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezésükre állanak. Czélszerüsége mellett az árak mérsékeltek. Egyoldalu ára 7 és 10 forint. Kétoldalzó 10 és 16 forint. Gyermekeknek a felével olcsóbb. Rendelésnél a test bősége kéretik czentiméterekben, továbbá, hogy a sérv jobb, bal, vagy mindkétoldalu-e Nagy raktár továbbá valódi angol és franczia aczélrugó sérvkötőkben; haskötő, köldökkötő, irrigateur mindennemü méhfecskendő, görcsérharisnya, hátegyenestartó légpárna, ágybetét, havibajfelfogók és minden e szakmába vágó czikkekben. Egyedüli képviselősség valódi angol és franczia

GUMMI-különlegességekben.

Postai megbizásokat, rendelményeket pontosan és titoktartás mellett leggondosabban utánvéttel eszközöl **POLLITZER MÓR és FIA** cs. és kir. szab. orthopedlai kötszerészek Budapest, Deák Ferencz utcza 10. — Alapittatott 1858. Árjegyzék kivánatra zárt boritékban bérmentve küldetik.

— A czimre tessék ügyelni. —

„Somlyóvidéki Hirlap" „Kis-Czell és Vidéke"

„Vörösmarty"-könyvnyomdája Devecser.

A modern teknika minden kellékével felszerelt nagyszabá u nyomdánk elvállal mindennemü nyomtatványok pontos és diszes kiállitását, u. m.

könyveket, hetilapokat, kereskedelmi nyomtatványokat, röpiratokat.

Meghivókat, körleveleket, gyászjelentéseket névjegyeket stb. stb.

Minden néven nevezendő nyomdai munkákat diszesen és izlésesen a legolcsóbb áron állitja ki.

Megrendeléseket elfogad:

a „Kis-Czell és Vidéke" kiadóhivatala Kis-Czell

Gyarmaty-tér 76. Géfin-féle ház.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1901.